

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.95.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8196 Pana Posła Marka Matuszewskiego w sprawie przepisów dotyczących renty wdowiej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustawą z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadzono od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy tego aktu przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do wspomnianych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane będzie wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. – 15%). Obecnie w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych obowiązuje zasada wypłaty jednego świadczenia.

Przepisy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowy lub wdowcy ubiegający się o jej ustalenie będą musieli spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).

Ustawa wprowadza również limit kwoty pobieranych świadczeń w zbiegu w ramach renty wdowiej do poziomu trzykrotności najniższej emerytury.

W interpelacji Pan Poseł wykazał, jakoby jednym z warunków niezbędnych do przyznania renty wdowiej było pozostawanie we „wspólności majątkowej”. Tymczasem, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹, warunkiem wypłaty renty rodzinnej wraz z własnym świadczeniem jest pozostawanie we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka.

Przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie zawierają definicji wspólności małżeńskiej. Niemniej, bazując na orzecznictwie sądowym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmuje, że jest to rzeczywisty związek łączący małżonków

---

¹ Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631) art. 95a ust.2 pkt 2.

poprzez m.in. wspólne zamieszkiwanie, prowadzenie gospodarstwa domowego i współdziałanie dla rodziny. Jego treścią są również różnego rodzaju więzi natury duchowej, osobistej, majątkowej, emocjonalnej i uczuciowej.

Wypłata świadczeń w zbiegu z rentą rodzinną nie przysługuje małżonkowi rozwiedzionemu, będącemu w separacji, a także wdowie i wdowcowi, którzy do dnia śmierci małżonka nie pozostawali z nim we wspólności małżeńskiej (np. gdy małżonkowie żyli od wielu lat w faktycznym rozłączeniu, prowadząc odrębne gospodarstwa domowe i nie utrzymując ze sobą stałego kontaktu).

Odnosząc się do poruszonej przez Pana Posła kwestii rozdzielności majątkowej należy stwierdzić, że okoliczność ta nie ma bezpośredniego związku z systemem ubezpieczeń społecznych, a więc nie wpływa ani na prawo do renty rodzinnej, ani na prawo do renty wdowiej.

Pragnę poinformować, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia, iż pracownicy ZUS zostali należycie przeszkoleni i pozyskali odpowiednią wiedzę merytoryczną dotyczącą renty wdowiej, pozwalającą udzielać niezbędnych wyjaśnień i kompleksowego wsparcia w procesie składania wniosków wszystkim potrzebującym go klientom. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stale monitoruje przy tym kwestie związane z obsługą klienta w zakresie renty wdowiej w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz w innych organach rentowych. Będziemy przy tym wdzięczni za wszystkie sygnały dotyczące możliwej poprawy w tym obszarze.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/